

פרוטוקול מס' 23

מישיבת ועדת הכספים

שהתקיימה ביום ד', כז' בכסלו תשי"ב - 26.12.51 בשעה 16.45.

נוכחים: י. גורי - היו"ר
י. אפרתי
ח. אריאב
י. בדר
ש. דיין
א. הרצפלד
ק. לוז
י. פרדר
ס. קלמר
י. רוקח
ד. שרי

נעדרו: א.מ. גניחונסקי
ס. סנה
י. סרלין
א. ציזלינג

מוזמנים: א. קפלן - שר האוצר
ס. זגני - החשב הכללי
י. ספיבק - משרד האוצר

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

עלינו לקיים דיון בעקבות ההודעה ששמענו אתמול סיו"ר ועדת העבודה בשם ועדת העבודה וועדת השירותים הציבוריים. לפי העתונות נאמד הנזק של השטפונות ב-3 מיליון ל"י, חוץ מן הנזק שנגרם לחקלאות, היתה הצעה להכריז אף על מגבית חירום למימון ההוצאות הדרושות. נראה לי שזה יכול להיות הפתרון היחיד, גם מפני שאין לכך מקור אחר וגם מפני שהקרקע כשרה למפעל כזה. אני מציע כי ועדת הכספים תקבל החלטה בענין זה.

שר האוצר א. קפלן:

אני רוצה להעיר: א) ברקע זה אין עדיין כל ערך להערכת הנזק של השטפונות;

ב) ברור כי אין מקום לפיצויים על הנזק,

אלא רק לעזרה.

ג) ברגע זה קשה עדיין להחליט מי ניזוק יותר, תושבי המעברות או אנשי היישוב הוותיק, ביחוד בתל-אביב. מלבד זאת יש גם נזק של הממשלה. (כבישים שנתקלקלו וכו').

כאשר שאלת המגבית התעוררה בממשלה, אמרתי כי אין כל סיבה להתנגד לכך, אם מישו יבצע את המפעל הזה. כמה מחברי הממשלה ביקשו ממני לבוא בדברים עם האנשים המתאימים. אשכול בא בדברים עם מר הופייין, ומר הופייין הזמין אליו מספר אנשים כדי לשמוע את חוות דעתם בענין זה. בין האנשים האלה היה גם חבר הכנסת פאפאן סוזיב, בתור נציג לשכת המסחר.

שורה של שאלות הועלו בשיחות הראשונות:

א) מי מכריז את המגבית, מאחר שברור כי אין זאת יכולה להיות מגבית רשמית, מטעם הממשלה; ב) מה דינן של תרומות אלה בקשר עם מס ההכנסה; ג) במקרה של שחרור מס, מתעוררת בעיה של תורמים גדולים, אשר לא ירצו - בכדי להשתחרר השנה מן המס על הסכום שיתרמו - למסור אינפורמציה על גובה הכנסותיהם. בקשר עם זה הועלתה ההצעה לפנות ללשכת המסחר ולגובים אחרים שיערכו את המגבית בין חבריהם, מבלי שיהיה ידוע לנו מי ומי התורמים. כמוכן, במקרה כזה אין אפשרות לשחרר את הסכום הזה מס ההכנסה.

שר האוצר א. קפלן: מר הופיין הביע את נכונותו לזמן את האנשים, אך לא לקחת את הדבר על עצמו. יעצתי לו להזמין גם מספר ראשי-עיריות, מפני שהנזק הגדול ביותר היה בין רחובות א' לכפר-סבא עם תל-אביב במרכז.

אני מציע שוועדת הכספים תטיל על שניים-שלושה אנשים אלא לפיכנס לפרטי הדבר הזה. אם נכון הדבר שתל-אביב לתפסה מקום כה גדול בסבל הזה, אני מציע שמר רוקח יקח חלק אקטיבי שענין זה. אם יתברר כי דבר זה מחייב דיון במס ההכנסה - אהיה מוכן לכך.

י. רוקח:

אני מבין שהנזק מתחלק לשני סוגים: נזק במעבדות ונזק במקומות ישוב קבועים. שמעתי מכמה חברים שביקרו במעבדות כי היו פגימות בניקוז שמסביב למעבדות, מכיוון שהיו חוזים עם קבלנים אשר לא הוציאו את הדבר הזה לפעל. עם השטפונות באו חיילים ועשו זאת. יחד עם זאת, במעבדות - לא היה לאנשים הרבה. היו להם בדרונים, והבדונים אינם. במקום זאת צריך להקים צריפים. הרבה אנשים ממקומות ותיקים שואלים: במה אנחנו גרועים מאנשי המעבדות. ישנם רבים שנחרבו לגמרי כתוצאה מן השטפון. זה נוגע בעיקר לשכונת מונטיפיורי ושכונת עזרא ב'. גם בתים רבים נהפכו לבתים מסוכנים, ורק לאחר שהאדמה חתייבש אפשר יהיה לדעת אם אפשר להמשיך לגור בהם. אנשים אלה יצאו בעידום ובחוסר-כל לאחר עמל של עשרים או עשרים ושתיים שנים בארץ. במקומות הריכוז נמצאים 2500 נפש, מתוכם 350 מסקיה. בימים אלה רוקנו את מחסני התזונה של העיריה, כי העזרה בהזנה כללה גם אלפי משפחות אשר לא נפגעו באופן ישיר. בעיה קשה היא בעית המקום: אנשים אלה נמצאים בבתי-ספר, והתלמידים צריכים לחזור ללימודים. כמו כן יש בעיה של תיקונים. הלך-רוחם של האנשים אינו דע. הם לא התייאשו. הם רוצים לתקן את הניתן לתיקון. אבל מתעוררת שאלה של חומרי בנין, מלט, לבנים, רעפים. מלבד זאת, לפי ההערכה יהיה צורך להקים מחדש 800-1000 חדר, וזאת, אם לוקחים בחשבון חדר אחד לארבע נפשות. אינני רואה איך אפשר לפתור את הבעיות האלה בלי מגבית.

אינני חושב שהממשלה יכולה להיות פטורה לגמרי. היא צריכה להקציב מיליון ל"י לפעולות אלה, חלק בצורה של תרומה, וחלק בצורה של הלוואות לעיריות.

א. הרצפלד:

אינני מבין איך אנחנו יכולים לקיים עכשיו מגבית, כשאנחנו עומדים בפני מילווה. הממשלה צריכה לתת למחות מיליון ל"י, וצריך יהיה להשיג עוד מיליון ל"י בהלוואות, בערבויות שונות. אני חושב שאפשר יהיה להסתפק בשני מיליון ל"י, במקום שלושה מיליון ל"י.

הי"ר י. גורי:

לפני כמה רגעים קיבלתי מכתב חתום על ידי יושבי ראש שתי הוועדות, ועדת העבודה והוועדה לשירותים ציבוריים, וכו' הערכה פרוביזורית של החקציב הדרוש לתיקון המצב במעבדות. הערכה זו אינה כוללת את ההוצאות המיוחדות של משרד הבריאות, משרד העבודה, משרד הסעד. ההערכה היא כדלקמן: (1) צריפים וברונים, 1000 מיכנים לפי 130 ל"י - 130.000 ל"י; (2) בדרונים חדשים במקום אלה שניזוקו ושאינם ניתנים לתיקון, לפי 120 ל"י - 72.000 ל"י; (3) תיקון בדרונים, פחונים וצריפונים שניזוקו - 100.000 ל"י; (4) תוספת צריפוני-עץ, 2000 צריפונים לפי 400 ל"י - 800.000 ל"י; (5) עבודות ניקוז, תעלות, גשרים - 300.000 ל"י; (6) פעולות חירום, הובלת מפונים, כלי עבודה וכו' - 100.000 ל"י; (7) ציוד אישי להחלפת 25.000 שמיכות, 5000 מיזרונים, 200 מיטות - 78.000 ל"י. בסך הכל - 1.580.000 ל"י. כפי שאתם רואים, הפירוט הוא כללי מאד. סכום זה אינו כולל את הוצאות משרדי הממשלה השונים, ואינו כולל את נזקי היישוב שאינו במעבדות. אם סכומים אלה קרובים לאמת, הרי שהנזק עולה על שלושה מיליון ל"י.

ועדת הכספים - 26.12.51

ח. אריאב:

בפירוט שהוגש לנו יש סעיף של הקפת צריפים חדשים. אינני חושב שזה מיותר, אבל זה נמצא בתקציב הסוכנות. אני מציע שנישאר בגבול של שני מיליון ל"י. צדק הרצפלא באטרו שהכרזת מגבית תפריע למילווה. הממשלה צריכה לתת מיליון ל"י בצורות שונות ומיליון נוסף בצורת הלוואות לרשויות המקומיות, שאף הן תתנה את הסכום הזה בצורת הלוואות.

ט. קלטר:

עלינו להתרכז בהצעת שתי הוועדות. היתה הצעה לייפות את כוחו של שר האוצר להוציא למטרה זאת עד 3 מיליון ל"י. אף אני חושב שאין להוציא מכלל עזרה את התושבים הרוחיקים שאף הם ביזוקו, והם חסרי אמצעים. מי שיוכל להחזיר את הכספים, יקבל הלוואה, ומי שלא יוכל - יקבל זאת בצורה שמקבלים זאת במעברות. אני חושב שאנחנו צריכים לקחת את הסכום הדרוש למטרה זו מן התקציב כולו, ולהוריד מכל תקציב סכום יחסי שווה.

ה. פרדר:

עלינו לדעת מהו בדיוק הסכום הנדרש. אם אמנם דרושים 4-3 מיליון ל"י, אינני סתאר לעצמי שנוכל לגייס סכום כזה. בכל אופן, גם אם מתכוונים למגבית, אין טעם להקים מנגנון חדש למטרה זאת. זה עולה בכסף רב.

לכן אני מציע להחוק את החלטתנו ליום-יומיים, עד שנדע בדיוק על איזה סכום מדובר.

ו. שרי:

אני מתנגד לרעיון שכל האמצעים הדרושים למטרה זו יינתנו על ידי הממשלה, בעיקר מפני שאני חושב שלא יתכן כי הפורקן הסוסרי אשר חייב בו היישוב הישן בביתו, אשר לא נפגע כלל, יהיה על ידי כך שהאוצר ידאג לסדר זאת. הורגלנו להתעוררות הפרט שיצרה את התעוררות הציבור. האסון אשר קרה אינו כזה שאפשר לעבור עליו לסדר היום.

כדי לערוך מגבית אין צורך במנגנון. כל הארץ מחולקת לרשויות מקומיות, ואנשי הרשויות המקומיות הם עסקני הציבור. הם יפנו את הציבור ויטילו עליו להטות שכס, כי קרה אסון. יש לקבוע מכסה; מי שישלם - ישלם, ומי שלא ישלם - יגבו ממנו.

אני רואה את הפתרון בכך שחלק מן הסכום הדרוש יתן הציבור, וחלק יילקח מן התקציב הקצבת הממשלה צריכה להיות בשני חלקים: להלוואות לשיקום - ואינני יודע מדוע זה צריך להיעשות דרך העיריות ולא דרך מוסדות האשראי הרגילים; וחלק שני - מתן כספים שלא יוחזרו לממשלה. אני חושב שזה צריך להיות לירה כנגד לירה: לירה מהאוצר ולירה מהיישוב. לכן אני מציע שוועדת הכספים תמליץ כי האוצר יקציב למטרה זו מיליון ל"י, ומיליון שני ייגבה מן היישוב.

ז. רוקח:

אני יוצא מן ההנחה שדרושים לנו שלושה מיליון ל"י. אני מציע ששליש מן הסכום הזה יתן האוצר, לא מן התקציב הרגיל אלא מתקציב הפיתוח, או מהתקציב לשיכונים או לעבודות ציבוריות. אני מציע ששליש שני יהיה בצורת הלוואות של הבנקים לעיריות, ושליש שלישי תצטרבנה העיריות להשיג מהציבור.

א. הרצפלא: אני תומך בהצעת רוקח.

ב. לונד:

לדעתי, החלק הנוגע למעברות צריך להתכסות על ידי הממשלה. אני מציע ש-20% מן הסכום הזה יתכסה מתקציב שנה זו, ו-80% - מתקציב השנה הבאה. הנזקים של היישוב הוותיק צריכים למצוא את פתרונם על ידי העירשות, בצורה שהציע מר רוקח.

ז. סווייב:

ברור שאם חושבים לערוך מגביה, יש לעשות זאת מיד, בחבאי שהסכום לא יהיה יותר מדי גדול ושימצא פתרון למט ההכנסה. יש לי רושם כי ארגון טוב של המגביה לא היה מצריך הוצאות גדולות. אבל חשוב מאוד לשמוע בענין זה דעתם של האנשים המצויים בענינים אלה. אני עצמי לא הייתי שולל את האפשרות הזאת.

י. בדר:

לפני שבועיים שמעתי משר האוצר הבטחה כי לא ידפיס יותר שטרי-אוצר ושטרי-מקרקעין. אני מבין זאת כהבטחה שלא תהיה אינפלציה לעתיד. אני תומך במדיניות זאת. יתכן שהיא תביא סבל במקרים רבים, אבל יש בה ברכה לעתיד. כשאנחנו זקוקים לאמצעים, עלינו למצוא אותם ולא ליצור אותם.

נכון שכאשר קורה אסון, כל העט צריך לשאת בו. אך אינני חושב כי הדרך הנכונה לכך היא המגביה. דבר זה היה טוב כשלא הייתה לנו מדינה. היום חייב האוצר לספק את האמצעים הדרושים. אין האוצר דבר נפרד מן הישוב. הישוב הוא האוצר והאוצר הוא הישוב.

אני מציע שנקח מן התקציב הרגיל סכום ניכר למטרה זו - מליון וחצי ל"י. אם יהיה צורך בעוד מליון או חצי מליון ל"י, צריך יהיה להוסיף ללו ולמכס. בכל אופן, צריך לגייס את הכסף הזה, בחלק ע"י חסכון בתקציב ההוצאות, בחלק על-ידי הכנסות מיוחדות - מוגבלות בזמן, באופן יוצא מן הכלל. דבר זה הכרחי כשמתחילים ללכת בדרך של השתקט טכונת הדפוס.

א. הרצפלד:

אני מציע לקבל את הצעת רוקח, קודם כל מפני שפירושה $\frac{2}{3}$ מהסכום יתן הציבור. אני חושב שלשם ביצוע הדבר הזה צריכה להיות ועדת כיצוע. את המליון שצריך לתת לאוצר, נשאר לאוצר להחליט איך להסדיר זאת. אבל כדי להשיג את שני המליונים האחרים, אני מציע להקים ועדת כיצוע.

ח. אריאב:

עלי להעיר לד"ר בדר: איש לא הציע להדפיס שטרי-כסף. אצאצא שנית: גם במדינות עשירות בעלות תקציבים גדולים, יש אשר עורכים מגביה במקרים מיוחדים.

אני חושב שאפשר לקחת את מליון הל"י מתקציב הפיתוח. לא כל התכניות שבתקציב הפיתוח מתגשמות מיד.

אינני חושב שהביצוע יהיה כה קשה. אם העיריות תקבלנה הלוואות מהבנקים ואם המגביה תבוצע על-ידי הרשויות המקומיות, אפשר יהיה להתגבר על כך.

ש. דיון:

אני מציע לקחת 2 מליון ל"י מתקציב הפיתוח, מנימוקים שצוינו על-ידי מר אריאב. אני מתנגד למגביה, בכל תוקף, מכיון שהיא תפריע למלווה.

י. גור:

אני משתומם שענין המגביה מתקבל במדינות כזאת. אני רוצה להוסיף טעם מעשי על הנימוקים שהביא שרי: אני חושב כי הציבור מחכה לכך, ומצפוננו אינו שקט. הכסף הזה נמצא בציבור; צריך רק לשאוב אותו. אינני יודע מדוע לא לעשות זאת. אני סבור שזה לא יפגע במלווה. אינני חושב שעלינו לוותר על זאת, כשהאזירה בציבור מסייעת להצלחה גמורה. כמו כן, אי-אפשר לקצץ את סעיפי התקציב האחרים, שגם הם זקוקים לתוספת בעקבות האסון.

שר האוצר, קפלן:

הציעו לקחת כספים למטרה זו מתקציב הפיתוח, מסעיף השפכון. הרי אנחנו רוצים להגביר את השיכון! האם במקום כמה אלפי בתים קבועים שהחלטנו להקים - נקים צריפים?

הציעו שניתן הלוואות לעיריות. שמעתם כי אין אפשרות להקטין את תקציב התעשייה, אם לא להקטין את סעיף ההלוואות דרך בנקים. נשאר בתקציב הפיתוח סעיף השיכון וסעיף החקלאות. האם מוזאת נקח?

הוחלט:
לבחור בוועדה מצומצמת שתסכם את כל ההצעות שהובאו בוועדה, לאחר שתיפגש עם יושבי-ראש ועדת העבודה והועדה לשירותים ציבוריים, ותביע את סיכומיה לידיעת ועדת הכספים. לפי סיכומיה תיעשה הפעולה.

חברי הועדה: ה"ה רוקח, סוזייב, הרצפלד.

רל/מי

ועדת הכספים - 26.12.51

תקציב הכנסת.

היו"ר י. גורי:

קיבלתי מכתב חתום על ידי יו"ר הכנסת, המבקש לאשר את התקציב בסכום של 392.000 ל"י. במקום סכום זה צריך לבוא 415.000 ל"י, משום שבינתיים נתקבלה החלטה בוועדת הכנסת על תוספות בהענקות ובאשל לחברי הכנסת. מלבד זאת יש תקציב מיוחד הקשור בהעברה לבית-העם, בגובה של 74 אלף ל"י.

שר האוצר א. ספלן:

האם כל התקציב המיוחד מוכרח להיות במשך שלושה חודשים אלה?

ק. ארן:

אפשר למחוק 3.000 ל"י, - הוצאות הקשורות בתיקונים בבנין הכנסת עם החזרתו.

היו"ר י. גורי:

הצעת התוספת באשל ובהענקות לחברי הכנסת מכוונת לכל התקופה מאז פועלת הכנסת השנייה. אם יש הצעה מנוגדת לכך, מן הראוי לשמוע בענין זה את יו"ר ועדת הכנסת.

ש. דיין:

אני מתנגד לתוספות האלה. אנחנו חייבים ללחום בהתייקרות ובהעלאת המשכורות, השכר והרווחים. מדי פעם אנו פוגים אל קשור מסויים ביישוב ונאבקים אתו על כך. גם הממשלה עושה זאת. איך נוכל לתבוע זאת ממישהו אחר, אם אין אנחנו מקיימים זאת בעצמנו?
אני חושב גם שהסכום שאנו מקבלים, מספיק לנו. אני יודע כי ישנם חברי כנסת החושבים שאין זה מספיק. אני יודע גם כי רבים מחברי הכנסת נעזרים בהכנסות אחרות. אבל גם אם מישהו סובל בענין זה, מן הראוי להקריב משהו, כי אם לאו, לא נוכל לתבוע זאת מאחרים. אם לאו נצטרך להשלים עם ההתייקרות והאינפלציה, ולא נוכל לשאת באחריות.

היו"ר י. גורי:

אף אני חושב שנעשה כאן משגה רציני, אם כי אין זה כה נוח לוטר זאת על החלטה שמתקבלה - עד כמה שאני יודע - פה אחד, ועל ידי חברים המייצגים כטובו את הציבור.

אני רוצה להוסיף על דברי דיין, כי תשלומי משכורת בצורות שונות, סבלי לנכות את מס ההכנסה, מתקבלים בציבור בצורה רעה מאד. זה נעשה ב/יחס לשופטים תחילה, ועכשיו ביחס לחברי כנסת. דבר זה מביא נזק רב מבחינה חברתית וציבורית.

אשר לאפשרות הקיום, אני מודה כי משכורתם של חברי הכנסת היא די נמוכה. אך בשום אופן לא אסכים לכך שאי-אפשר להתקיים ממשכורת זו. אם רוצים אנו להדריך את הציבור, עלינו לשמש לו מפתח דוגמה במלחמה נגד האינפלציה. אמנם הסכום הזה אינו גדול, אבל גם זוהי תרומה גדולה להגברת נחשול האינפלציה.

י. דוסק:

ועדת הכנסת בחרה בוועדת מישנה שהיתה מורכבת משלושה חברים, סמפא"י, מפ"ם והציונים הכלליים: שפירא, בר-יהודה וגרידי. ההצעות האחרות שהיו בפני הוועדה, הסתכמו בסכומים הרבה יותר גבוהים: דובר על תוספת של 50-60 ל"י לחודש. סוכם שהמינימום הוא שלושים ל"י לחודש. תהיה זאת שגיאה אם נחזיר את הדבר לוועדת הכנסת. הציבור כבר שמע על כך, ומוטב לא לעורר זאת שנית.

רל/מי

י. רוקח:
 יתכן שישנם חברים שאינם זקוקים לתוספת זאת. החוקה אינה קובעת בענין זה נוהג שווה לגבי כל חברי הכנסת. עורך-דין או רופא יכול להרוויח סכומים ניכרים נוסף על משכורתו בכנסת. אבל עובדי ציבור אינם יכולים לקבל כל תוספת על משכורתם. כשנמצאים בבית, אפשר להצטמצם. אבל חברי הכנסת צריכים להימצא במידה רבה מחוץ לביתם, ודבר זה מגדיל את הוצאותיהם.

אני חושב כי משכורתם של חברי הכנסת היא גזולה ביותר למדינה. בעלי מקצוע מקבלים יותר מחבר כנסת. אני מציע לידדי דיין להסיר את הצעתו, כדי שלא נצטרך להצביע. ועדת הכנסת עוד לא סיימה את עבודתה בענין זה. עליה לדון עוד בתוספת למשכורת היסוד. אפשר להודיעם כי בוועדת הכספים היתה הסתייגות ביחס לתוספת הזאת, שעברה בקושי, ולכן מוטב שיסתפקו בכך. אבל את התוספת הזאת - אני מציע לאשר.

י. בדר:
 דבר זה אינו שייך לנו. החוק קובע כי שכר חברי הכנסת נקבע על ידי ועדת הכנסת.

ה. פרדר:
 אמנם ההחלטה בענין זה היא סמכותה האכסכולוסיבית של ועדת הכנסת, ומתפקידנו לדאוג לכיסוי תקציבי של החלטתה. אין אנחנו יכולים לפתוח בוויכוח בענין זה. לכן אני מציע לאשר את התוספת. אני עצמי מחייב את התוספת הזאת, אם כי אני חושב שהיא לא נעשתה בצורה המתאימה.

י. שרי:
 אני חושב שאפשר להתקיים במשכורת חברי הכנסת, כפי שמתקיימים דבבות יהודים בארץ - ואני אחד מהם. היתה אולי יכולה להיות הצדקה ציבורית לתוספת כזאת, לו היינו עובדים חמשה ימים בשבוע. אנחנו נבחרו הציבור, והכנסת אינה מספיקה לעשות את העבודה הדרושה. לו הצעת התוספת היתה קשורה אצא בהצעה לשינוי סדרי עבודתנו - אפשר היה להבין זאת. אבל גם זה איננו. אנחנו עומדים ערב ה-1 בינואר, ערב חידוש המו"מ על חוזים ועל שכר. אני חושב שההכרעה על שכר העבודה בארץ נפלה בוועדת הכנסת. אני אומר את הדברים האלה משום שאני אחד מאלה החיים על משכורת הכנסת בלבד.

א. הרצפלד:
 אני מצטרף לדברי שרי, ומצטער על שוועדת הכנסת החליטה כך. אבל אני מוחה במיוחד נגד הרטרואקטיביות, והייתי מבקש להסיר לפחות את ההכתם הזה.

י. בדר:
 אין לדבר על דוגמאות, כשמשכורת חברי הכנסת נקבעה בינואר 1949, וכשאינן במדינה אדם שחי היום במשכורת של אז.

אני חושב שלאחר שחברים החליטה כפי שהחליטו אין זה יפה לעשות מצווה שהתנגדות לדבר שאי-אפשר לשנותו. אני אומר זאת למרות שסיעתי לא היתה מיוצגת באותה ועדת המ/שנה.

מאז נקבעה משכורתם של חברי הכנסת, הועלו משכורות השרים, השופטים ועובמי המדינה. הדוגמה ניתנה כבר קודם.

כחבר ועדת הכספים מענינת אותי שיטת השחרורים ממס ההכנסה. הסכום של אשל או ייצוג מוצדק רק בגבולות מסויימים. יש מידה מסויימת של הגזמה בענין זה ביחס לחברי כנסת, ובוודאי - ביחס לשופטים. צריך להגביל את הנוהג הזה.

רל/מי

י. בדר: לדעת, משכורתם של חברי הכנסת היא צביעות גדולה מצד כולנו. משכורת של 75 ל"י היום, היא בלתי טבעית ומצחיקה, ואינני מאמין כי אאזאא יהיה פועל בארץ אשר יתמרד נגד העלאתה. צריך להעלות אתהמשכורת, באופן שהיא תהיה נתונה למס ההכנסה, ולהקטין את ההענקות המיוחדות מס. אבל זאת אפשר לעשות על ידי הצעת חוק, ומבלי לחשוב על התוצאות - אני עצמי אטפל בהצעה הזאת.

חבר הכנסת שרי אמר כי אפשר לחיות בסכום הרבה יותר צנוע. נכון הדבר. אוסיף כי הייתי עושה זאת ברצון רב. אבל דבר זה אפשרי באווירה כללית של צמצום הוצאות. אך בעת שכל פקיד סוכנות יוצא בכל שנה לחוץ-לארץ, בעת שמעלים משכורות מים ליום, בעת שזוהי דרך החיים הטבעית בכל המדינה, קשה לדרוש מחבר כנסת דווקא שמשכורתו תהיה כמחצית המשכורת של פקיד גנבה.

היו"ר י. גורי: תהיה לנו הזדמנות לדון על שיטת הנזכריים מס ההכנסה, כשנדון בחוק מס ההכנסה.

י. אפרתי: אני מבין את ההעלאה באשל, אבל לא כייצוג. אפשר להגדיל את האשל בסכום של 30 ל"י. אני מציע שנציע זאת בשם ועדת הכספים.

ש. דיין: אני מציע כי ועדת הכספים תודיע לוועדת הכנסת על הדיון, תמסור כי מספר חברים הביעו את דעתם נגד התוספות האלו, ותבקש לעשות רביזיה של החלטתה.

י. דוקח: אני מציע להפנות את תשומת לב ועדת הכנסת, בקשר עם המשכת הדיון על הגדלת משכורת היסוד של חברי הכנסת, שדעתם של חברי ועדת הכספים היא שלילית.

י. בדר: אני מציע שוועדת הכספים תודיע לוועדת הכנסת כי היא חושבת שעל ועדת הכנסת לדון בהעלאת המשכורת של חברי הכנסת והקטנת התוספות המתאימות.

היו"ר י. גורי: אני מציע שנעביר את פרוטוקול הדיון שהתנהל כאן בענין זה לתשומת לב יו"ר ועדת הכנסת.

- הוחלט:**
1. לקבל את הצעת היו"ר: להעביר את פרוטוקול הדיון בענין התוספות לשכר חברי הכנסת, לתשומת לב יו"ר ועדת הכנסת.
  2. לקבל את התקציב הרגיל של הכנסת, ללא שינוי.
  3. במקום 74.000 ל"י בתקציב המיוחד של הכנסת, יבוא הסכום 71.000 ל"י.

משרד החינוך.

היו"ר י. גורי:

הטלנו על ועדת משנה לבדוק את ההצעה שהוגשה לנו על-ידי משרד החינוך והתרבות, ולחלק את הרזרבה. הועדה הורשתה גם להעלות הצעות אחרות על שינויים בתקציב. בוועדת המשנה היו חילוקי-דעות, ולא הוכנה הצעה אחת. תוך הדיון שהיה, בהשתתפות ב"כ משרד החינוך, הוגשה לנו הצעה מתוקנת לחלוקת הרזרבה בתקציב משרד החינוך והתרבות. הצעה זאת הוגשה כבר על דעת משרד האוצר.

בוועדת המשנה לא היו חילוקי דעות בנוגע לסכום 90,000 ל"י להשוואת משכורות המורים הערבים. ביחס לסכומים האחרים הציג מר רוקח להשתמש בחלק הארי של הרזרבה להעלאת ההקצבה לרשויות המקומיות. טענתו הייתה כי הסכום של 276,000 ל"י, חסר גם לדעת משרד החינוך והתרבות, כדי לקיים הלכה למעשה את סולם ההקצבות הקבוע כיום. אבל נוסף לכך יש דרישה מצד חלק מן הרשויות המקומיות, להעלותן בשלבי ההשתתפות בסולם. דבר זה היה מחייב תוספת של כמה מאות אלפי ל"י. ועדת הכספים הביעה פעם את משאלתה בענין זה - ויש מי שאומר כי זאת הייתה החלטה. שר החינוך קיבל את דעת מועצת החינוך ולא את דעת ועדת הכספים. לכן מציג מר רוקח להשתמש בחלק הארי של הרזרבה להעלאת ההשתתפות בתקציבי הרשויות המקומיות. דעתו לא נתקבלה, ואני מביא אותה לידיעת חברי הוועדה.

הרזרבה של 264,000 ל"י הוכנסה לא במקרה. היא הוכנסה לאחר שועדת השרים קיצצה את תקציב משרד החינוך במליון ורבע ל"י, והחזירה זאת לסעיפים שלא היו כלולים בתקציב: לתוספת לאוניברסיטה שמצבה קשה, לטכניון ולמכון וייצמן. לכן, הקיצוץ הריאלי הוא במליון ל"י. ועדת השרים עצמה מצאה לנכון להשאיר רזרבה העומדת מיד לחלוקה. הצעות משרד החינוך והתרבות הובאו לידיעת ועדת הכספים, ואני מביא אותם עתה לאישור.

מה רוקח טען כי לדעתו אין צורך לעשות קפיצה כה גדולה בהקצבה לאוניברסיטה. עד כמה שידיעתי מגעת, מצבה של האוניברסיטה הוא בכל רע, ואין זה מקרה שהממשלה החליטה להעלות בבת אחת את השתתפותה. לכן לא יכולתי להסכים להצעותיו של מר רוקח.

י. רוקח:

היסוד של תקציב החינוך מוכרח להשאר החינוך היסודי, שביחס אליו יש חוק של הכנסת. הממשלה אינה ממלאה את חובתה בענין זה, ומטילה אותה על שותפיה לאחריות - על הרשויות המקומיות. זה שנה שהרשויות המקומיות תובעות שינוי מידת ההשתתפות של הממשלה בתקציב זה. העול הזה אינו לפי יכולתן.

ועדת הכספים החליטה לתת 50% ממשכורת המורים ל-4 עיריות, החל מינואר 1951. מר ציזלינג קם בכנסת ועורר את שאלת סמכותה של ועדת הכספים להחליט על כך. הוא טען כי ועדת הכספים יכולה להחליט רק על סכום כולל, ורק מועצת החינוך יכולה להחליט על אופן חלוקתו. מר גורי תמך בכך. אולם ועדת הכספים חזרה להחליטה פה אחד - וגם שר האוצר היה נוכח באותה ישיבה, וכן החשב הכללי - לתת את ה-50% מה-1 באפריל 1951.

בתקציב לששה החדשים הואשונים של שנה זו השאירה 4,5 מליון ל"י להחלטת ועדת הכספים, ללא התערבות של משרדים אחרים. ועדת הכספים החליטה על חלוקתו של סכום זה. היא בחרה בוועדת משנה שהייתה צריכה לקבוע איך לחלק את הסכום הזה בין שלושה משרדים: בריאות, סעד וחינוך. חברי הוועדה היו ה"פנס, נפתלי ואנכי. החלטנו מתוך הסכמה על הסכומים המיועדים לבריאות ולחינוך. בענין חינוך החליטה ועדת המשנה - והחלטה זו הוכאה למליאה ונתקבלה פה אחד - שהחל מה-1 באפריל 1951 יובטח המינימום של 50% לרשויות המקומיות, תוך הרזרבה שעמדה לרשות ועדת הכספים ולא לרשות מועצת החינוך. אם לאחר מאבק כה ממושך התאחדו כל הסיעות בענין זה, מן הדין היה לקבל זאת. הרי גם בענין משרד הדתות היו חילוקי דעות, אבל לאחר שנקבעו הסכומים - הדבר הוגשם.

י. רוקח:

בקשר לאוניברסיטה, ההקצבה שהיא מקבלת היא פ"י ששה מזו שבשנה הקודמת. הצעת להקטין את התקציב הזה ב-100 אלף ל"י, ולהעביר זאת לשנה הבאה, מאחר שתקציב האוניברסיטה אינו בנוי באותו אופן שבנוי תקציב העיריות.

ועוד תיקון: בנתי-הספר התיכוניים

בארץ לומדים 12 אלף תלמידים. בוועדת המשנה החלטנו להגדיל את ההקצבה לבתי-ספר תיכוניים. הסכום הגיע ל-87 אלף ל"י. מה אשמים הורי תלמידי בתי-הספר התיכוניים, אשר מחנכים את ילדיהם בקושי כה רב? אין זה פחות חשגן מן האוניברסיטה. ההשתתפות בתקציב האוניברסיטה מגיעה ל-200 ל"י לסטודנט, בעוד שבנתי-ספר תיכוניים ההשתתפות היא בשיעור של 4 ל"י לתלמיד, והצעת התיקון באה להעמיד את ההשתתפות על 7-8 ל"י לתלמיד. הרי בחינוך עממי בלבד - לא נחנך דור!

י. גורי:

תהיה זו אשלייה אם מישהו יחשוב כי אפשר לתקן את הדבר בתחומי תקציב זה. מר רוקח עצמו אינו מציע להשתמש למטרה זו בכל הסכום של 264.000 ל"י. גם אם מורידים 90 אלף ל"י, נשאר עוד סכום של 164.000 ל"י. אם נבדוק את הצעת משרד החינוך והתרבות, נמצא כי ישנם סכומים שאי-אפשר למחוק אותם בשום פנים. אז נשארים רק 100-125 אלף ל"י למטרה שרוקח רוצה בה. כדי להגיע ל-50% השתתפות, דרוש סכום של 400.000 ל"י. סלבד זאת, ישנן רשויות המקבלות השתתפות בגובה של 42,5%, ואף הן מבקשות להעלות זאת ל-50%. גם זה דרוש רבנות ל"י. בסכום הפעוט העומד לרשותנו אין אפשרות לעשות זאת. הייתי מבין לו היה מר רוקח מציע להוסיף חצי מיליון ל"י לתקציב משרד החינוך והתרבות. (י. רוקח: אני מציע זאת). אני טוען כי בעיה זו אינה יכולה למצוא את פתרונה אלא בתקציב 1952/53. אני מבקש מר רוקח לקבל זאת.

ח. אריאב:

אני רוצה לטעון את הצעת מר רוקח. בתקציב המשרד לחינוך ולתרבות מוקצבים סכומים לתמיכות במוסדות תרבות ואמנות. בשלושת החודשים הבאים אין כל הכרח לתת למוסדות אלה סכומים אשר לא ניתנו להם קודם לכן. סכום זה בתוספת חלק מהרזרבה יכול לתת את הסכום הדרוש למטרה שציינן מר רוקח.

היו"ר י. גורי:

אין לזה כל שחר, אלא אם אתה לוקח גם שתקציב האוניברסיטה.

ש. דיין:

אני חולק על תפיסתו של מר רוקח בעניין זה. אין אנחנו צריכים לסייע לנוער ללכת לפקידות במקום להתיישבות. אני מסופק אם עלינו לתמוך בהכשרת האינטליגנציה הזאת, כאשר אין הולכים להתיישבות.

הרשויות המקומיות מייצבות את היישוב הוותיק. לעומת זאת, ההתיישבות החדשה, יש בה חלק ניכר של עולים חדשים אשר באו ארצה לפני זמן קצר, והם גרים בבוקרניים וכדומה. יש הבדל בין מצבם ובין מצב הרשויות המקומיות בכל השטחים, וגם בשטח זה. גם תל-אביב, גם נהלל וגם גבע צריכות להשתתף בהוצאות יותר גדולות, על פנת שישאר תקציב יותר גדול למקומות אלה. צריך להקטין את המרחק האיום הזה שבין שני העמים: העולים החדשים ההולכים לנגב, להתיישבות, לחקלאות - ואלה היושבים בעיר.

לכן אני שולל את הצעת מר רוקח. כל כפה שאנו יכולים להקציב בשטח זה, צריך להיות מוקצב לעולים החדשים ולהתיישבות.

Handwritten signature or note at the bottom right.

לפני כן רשמה רל

מא.

הינו ר י גורדי

אנו עוברים לטיוט הקריאה הראשונה בכמה סעיפים, ואחר כך נעבור להצבעות:

משרד הפנים - רשויות מקומיות - 2.900.000 ל"י.

י. רונקא

בשנה שעברה היתה התמיכה הכללית בסך - 2.530.000 ל"י. זאת אומרת שהוספו 360 אלף

לירות. סכום זה אינו מספיק, כי בינתיים נוספו מועצות מקומיות ועיריות חדשות. העיריות גדלו ב-40% והתמיכה היתה צריכה לגדול באותה מידה. ד"ר ברגמן בדרך אליגנטית מאד רוצה להוכיח כי הוא עומד לטובת העיריות, אבל למעשה הוא עושה הפך. ולזה יש לו שיטה מיוחדת. סדרון, למשל, אמר שהוא יטפל, הכסף ישאר באוצר והוא מבטיח לי שפעם יבוא יום ואקבל מס זה, אך עד היום הכסף נשאר באוצר. ביחס למס שעשועים דובר ש-85% ילכו לעיריה והנה האוצר לקח 50 אחוז ויש לי רושם שמחר יקחו את יתר החמשים אחוז. הוא הדין ביחס למס התנועה. אני חושב שמר זגלי לא יכחיש אותי אם אומר, שהוסכם בוועדת הכספים הקודמת שכל תוספת למס תנועה תלך להגדלת התמיכה הכללית.

50 אחוז.

י. זגלי

אני מציע שבתקציב ההכנסות יופיע הסכום נטו. אי אפשר להשאיר בשום פנים ואופן את הסך

י. רונקא

2.900.000 ל"י.

אני הצעתי, ואני מוכן לעשות זאת בצורה רשמית, שכין תקציב לתקציב חוקרשנה שתי ישיבות לדיון יסודי בענין הרשויות המקומיות.

שר האוצר א. קפלני

לסכום 2.900.000 ל"י הגענו כ"י 1.700.000 ל"י

מס שעשועים 550.000 ו-650 אלף לירות ממס כלי רכב. אני מוכן להסכים עם חבר הכנסת רוקח, שאם נקבל יותר ממס שעשועים נחלק את הסכום שנקבל בין האוצר והרשויות המקומיות.

רבותי, אני הצעתי שהעיריות תדונה בכוכד ראש בשאלה מס ההכנסה, ואז יוכל לקבל תוספת. אבל זהו ענין לבירור יסודי יותר.

הנו ר י גורדי

אני מחשיב יותר את הסדר היחסים בין השלטון המרכזי והשלטון העירוני בשטח הפיסקאלי,

מאשר את העלאת התמיכה הכללית. אני חושב שאנו צריכים להגיע לבירור זה ולסכם דיונים שהתנה לו במשך 3 שנים. אני מקבל על עצמי, עוד לפני ששר האוצר ירצה על התקציב החדש, להפין את הבירורים האלה בוועדת הכספים. נדון בכל ההצעות ונסכם איזה דבר שיהיה בו להסדיר את הענין ואשר יובא לכנסת.

אנו עוברים לסעיף 22 - משרד הפנים - הבחירות

לכנסת השניה. על כך אין מה לדון, כי הכסף הוצא.

הוא הדין בסעיף 23 - משרד הפנים, ועדת

הבחירות המרכזית לכנסת השניה.

סעיף 24 - תגמול לים לנכים ולשיקום משפחות

החללים - 1.650.000 ל"י.

האם השנה יש צורך בסכום כזה?

י. רונקא

ישנו ויכוח קשה בתוך הממשלה בענין זה ויש הצעה, גם מצד ועדת כנסת, להגדיל את התגמולים בהרבה מאות אלפי לירות. האוצר, כרגיל, מתנגד להעלאה זו.

שר האוצר א. קפלני

סעיף 25 - תשלום חובות ורכיב 1.650.000 ל"י

הינו ר י גורדי

ה י ו ר י ג ו ר י :

סעיף 26 - רורבה כ ללית (כולל הפרשי שכר לעובדי
.ז.484.135

שר האוצר א. קפלן :

אינני יודע כמה יעלו לנו ההפרשים בדירוג. גם
אם נשלם לפי הדירוג החדש מנובמבר - וחלק
מהעובדים קבלו מפרעות- יהיה צורך בעוד שני מליון לירות. בכנסת פניתי באפיל
לעובדים, שהשנה נשלם כשני מליון לירות וכמליון בשנה הבאה. אם לא יסכימו
לסחות את התשלום צפוי לנו גרעון נוסף של מליון לירות. אני מוצא לנכון לומר
לועדה מה שאמרתי בכנסת, שאם לא יתקבל סידור זה פירוש הדבר פחות שירותים,
פחות מיטות, פחות סעד.

ה י ו ר י ג ו ר י :

אינני רוצה להעלות את העניין לדיון, אבל אני
יודע שהחל מו מ עם שר החנוך בדבר העלאת
משכורות המורים. אם ישארו באותה דרגה זה יחייב חוספת של לפחות מליון וחצי
לירות לשנה.

ה פ ו ר ד ר :

ביחס לסעיף הקודם - תשלום רכית וחובות - אני
מציע להעביר את הסכומים הקשורים עם שטרי
האוצר ושטרי מקרקעים לתקציב הפיתוח.

שר האוצר א. קפלן :

כרגע אנו מדברים על הוצאות ולא על הכנסות.

י ג ו ר :

אני בקשתי את הפירוט בנוגע להכנסה והבכר
הובטח לי.

ה י ו ר י ג ו ר י :

אנו נפסיק לרגעים מספר את הדיון, כי הזמנו
את חבר הכנסת וילנר שהגיש לנו את הסתיגויותיו
בכתב ולאחר שעברנו עליהן החלטנו להזמין.

בין ההצעות שהוצעו על ידך ישנן כאלו שאינן
מתישבות עם המציאות התקציבית. אתה מציע לקצץ בהוצאות בשעה שעברו כבר 9
חדשים והסכומים הוצאו. אני שואל האם אתה הבאת בחשבון דבר זה שעה
שהצעת את הצעותיך. אם לא הבאת בחשבון, האם אתה מוכן לתקן את ההסתיגויות
שלך?

מ ו י ל נ ר :

האם הועדה דנה כבר בעניין חוק מס הכנסה?

ה י ו ר י ג ו ר י :

אנו דנים עכשו רק בתקציב.

מ ו י ל נ ר :

חושבני, שאת עצם ההצעות אין מה להסביר בוועדה,
כי הדברים מובנים. אבל אם יש עניין שחלק
מהסכומים כבר הוצא, הרי ביחס להוצאות הייתה חצה שהיו יציינ כמה דברים
קונקרטיים, מה היו ההוצאות.

ה י ו ר י ג ו ר י :

כל חברי הכנסת קבלו את החומר ואפשר להשוות
את ההצעות עם המציאות התקציבית ולפי זה

לנהוג.

מ ו י ל נ ר :

בקשר לתקציב הפיתוח אנו מציעים לוותר על
סעיפי הכנסה מסוימים, שאפשר לאטעון שחלק
מהם הוכנס כבר, גם מלוח העצמאות וגם ההענקה האמריקאית.

ה י ו ר י ג ו ר י :

את הצעת שתי הצעות א. להכניס להכנסות
תקציב הפיתוח 20 מליון לירות טים תמלה הטולאט;
ב. להכניס להכנסות תקציב הפיתוח 25 מליון לירות סמחאבי הנגב הטולאטים.
כיצד תחנה חושב, אפשר להכניס בסך 5 חדשים 45 מליון לירות?

מ ו י ל נ ר :

לאחר ששר האוצר רמז על כך בכנסת, לדעתי,
אפשר עוד בשלושה חדשים אלה להכניס

כזה על ידי עזרה של מדינות ליברליות לפעלים הולנדים.

א. הרצפילד: בטעיף הבסיון הזה מציע לפרזיד 19 סליון ל"י. כיצד יתכן הדבר בשלש הדשנים?

א. וילברד: עיבוי יורע, זה אינו ברין לרע, מהו תקציב הבסיון. אבל יש יו"ר הוועדה סודיע, כי הצעתו אינה ויאלים, כי כבר אין 19 סליון, במקרה זה אכן מבקשים לשנות את הסכום לסליון אחד.

הפעל היאץ אינו, שבספרים הלה, לא בשני ספרים הדשנים - ובעה את הספרים הלהם למצב הדברים.

היו"ר י. גורדי: כל הדברים, ברלים הם בזה, שבשישים הסתייגויות צריכים להניש אותן בכתב. אני סאיץ לך לבדוק מהדש את הספרים, ולספור לנו מהר נוטה מתוקן.

א. וילברד: מקבל את הצעתך.

היו"ר י. גורדי: אנו עוברים לטעיף 27 - סידור ארעי לעולים - 5,500,000 ל"י.

א. הרצפילד: בריוני לשאול את בטעיף זה נשאר עוח סכום לשלושה חדשים אלה שו לא?

שר האוצר - א. קפלן: נשאר סכום לבנין צריכונים.

היו"ר י. גורדי: אנו עוברים לטעיף 28 - הענקות להוזלת מצרכים חיוניים - 5,000,000 ל"י.

גיהם לטעיף זה הגיעו כמה סכומי הוועדה משאלה שנקבל פירוט יחד על אופן השימוש בכספים אלה.

י. זנגי: אני יכול להביא בפניכם את הפירוט.

א. אריאב: איכן סומיעים הסכומים שאיננו לפרוטונים?

שר האוצר - א. קפלן: בהוצאות של שנה זו, אבל בהצעת התקציב הם אינן סומיעים.

ל. פורחד: אני מבין מפירוט זה, שבשנת 1950/51 היה סכום ההכנסות 4 מיליון ל"י וסכום ההוצאות 3,5 מיליון. אני מבין שהשנה התמונה היא אחרת לגמרי. מהו הגורם לשינוי זה? האם השינוי מבוסס על הטובסידיות ללאם או הטובסידיות לחקלאות?

שר האוצר - א. קפלן: גם טובסידיות ללאם וגם טובסידיות לחקלאות.

א. טוזאיב: האם אפשר לבקש שימצאו לנו רשימה שבה יהיו סכומים סעיפי ההפרשים לקרנות ההשוואה וההכנסות אגף הסחורות והמלאי?

שר האוצר - א. קפלן:

במירה שנוכח, בטענה זאת.

היו"ר י. גורדי:

בזה סיימנו את הקריאה הראשונה. בוצעו
להוסיף רק דבר אחד:

בשנוע שעבר קיבלנו החלטה, שאנו מסרטים
סדרש את התקציב הבטחון, לאחר שוועדה הכספית בהרכבה הקודם, אישרה את
תקציב הבטחון לטובת תמיכה, הכל בהסתמכות, שאי-אפשר להוציא יותר מ- 45%
מכל המספטים האעמי בוועדה הכספית שנאשר את התקציב לינואר, פברואר
ומרץ בזהו שיפור, על-מנת להשלים את התקציב השנתי.

י. גורדי:

אני מתנגד לכל החלטה בנוגע לתקציב הבטחון
שהם קיבלנו את חוק התקציב.

היו"ר י. גורדי:

בוצעו להזכיר לחבר-הכנסת בדר, שוועדה
הכספית אישרה את התקציב על כל דרשיו, ופה
ישנה רשימה סודרת של כל ההוצאות, בהסתמכות זאת, שאפשר להוציא מסך
רק 45%. עכשיו אנו מסירים את האיסור הזה, אין בזה כל חידוש. אנו רק
מאשרים חבר שהחליט עלינו בוועדה הכספית בהרכבה הקודם.

י. גורדי:

החלטה זו אינה קיימת, אנו צריכים לדון
חדש על כל העניין.

ש. סנזאליב:

ישנו פה דבר"ח, שהוגש לנו לפני השנה הקודמת
על טענת המלווה, הלוואות סוף-לארץ.
אינני יודע טענת זה בתקציב הנוכחי. שר האוצר יודע למה אני מתכוון.

שר האוצר - א. קפלן:

זהו תקציב בטחון, אך לא רצינו לקרוא
לו רשם זה סוף סיבות שונות.

היו"ר י. גורדי:

אנו עובדים להצבעות. אני מבין שאין דרישה
מצד חברי הוועדה שבהזכר לשלב שני של הוויכוח.

י. גורדי:

מה ביקשם לתקציב משרד התחבורה?

היו"ר י. גורדי:

אתמול קיבלנו החלטה על-כך, חברי ועדת הכספית
אישרו את התקציב כמו שהוא. יחד עם זאת הביעו
משה סנזאליב הוועדה את התנגדותם
תפקידה ביקש לעבין זה. בוסף
כוללים.

י. גורדי:

לא האשרתי לדעה זו.

היו"ר י. גורדי:

אנו עובדים להצבעות.

מ. טבת:

אולי תרצה לי להסביר את כל הסתמכותי בבת-אחת?

היו"ר י. גורדי:

אולם תצטרך להגישן ככתב.

סא.

ל. פורד: אבי סביע להקטין את הסעיף בחצי-מיליון, כי כדיון על סם ההכנסה אני רוצה לטובה כמה דרישות בתוך סם ההכנסה.

ל. פורד: אבי סביע להקטין סעיף זה על סך - 28 מיליון ל"י.

ס. טבח: אבי סביע להוסיף 21 מיליון ל"י, כולל סם רוחי סך.

היו"ר י. גורלי: אבי סעמיד להצבעה את כל ההצעות.

ה צ ה ס ה

- אצא הצעת חבר-הכנסת ורקו - להוסיף חצי-מיליון ל"י - בדחתה.
- הצעת חבר-הכנסת פורד - להוריד חצי מיליון ל"י - בדחתה.
- הצעת חבר-הכנסת פורד - להקטין את הסעיף על סך 28 מיליון ל"י - בדחתה.
- הצעת חבר-הכנסת טבח - להוסיף 21 מיליון ל"י - בדחתה.

סעיף 1 - 31 מיליון ל"י - בתקבל.

הסתייגויות לחברי-הכנסת ורקו, פורד, פורד וטבח.

היו"ר י. גורלי: חבר עובדים לסעיף 2 - סכס - 15,100,000 ל"י.

ה. גריאב: אבי סביע להוריד 500,000 ל"י.

ס. טבח: אבי סביע להוריד 2,000,000 ל"י.

ל. פורד: אבי סביע להקטין את הסעיף על-סך 12 מיליון ל"י.

היו"ר י. גורלי: אבי סעמיד להצבעה את כל ההצעות.

ה צ ה ס ה

- הצעת חבר-הכנסת ה. גריאב - בדחתה.
- הצעת חבר-הכנסת ס. טבח - בדחתה.
- הצעת חבר-הכנסת י. פורד - בדחתה.

אצא סעיף 2 - סכס - 15,100,000 ל"י - בתקבל.

הסתייגויות לחברי-הכנסת גריאב, טבח ופורד.

הינו"ר י. גורלי:
 אנו עתידים למעוף 2 - דלק - 8,600,000 ל"י.
ט. טבה:
 מעיף להוריד 2 טיליון ל"י.
י. בדר:
 מעיף להוריד 600,000 ל"י.
הינו"ר י. גורלי:

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת טבה - בדומה.
 הצעת חבר-הכנסת בדר - בדומה.

מעוף 2 - דלק - 8,600,000 ל"י בתקבל.

הסתמיות לחברי-הכנסת טבה ובר.

הינו"ר י. גורלי:
 מעיף 4 - בלו - טבק - 9,700,000 ל"י.
י. בדר:
 מעיף להוריד לירח אה.
ט. טבה:
 מעיף להוריד טיליון לידות.
הינו"ר י. גורלי:

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת טבה - בדומה.
 הצעת חבר-הכנסת בדר - בדומה.

מעוף 4 - בלו - טבק - 9,700,000 ל"י בתקבל.

הסתמיות לחברי-הכנסת בדר וטבה.

הינו"ר י. גורלי:
 מעיף 5 - טקנות - 5,400,000 ל"י.

י. בדר:
 מני מעיף להעמיד את המעיף על-טך - 5,500,000 ל"י.

הינו"ר י. גורלי:

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת בדר - בדומה.

מעיף 5 - טקנות - 5,400,000 ל"י בתקבל.

הסתמיות לחברי-הכנסת בדר.

הינו"ר י. גורלי:

סעיף 6: שונות - 50,000 ל"י.

י. גורל:

אני מציע להחליק סכום זה כך: גפורורים - 40,000 ל"י,
שונות - 10,000 ל"י.

הינו"ר י. גורלי:

ה א ב ג ד

הצעת חבר הכנסת גורל - נדחתה

סעיף 6 - שונות - 50,000 - נתקבל

הסתייגות לחבר הכנסת גורל

הינו"ר י. גורלי:

סעיף 7 - פט שותרות - 10,900,000 ל"י.

פ. סנה:

אני מציע להוריד סליון לירות .

ח. אריאב:

מציע להוריד 50,000 לירות.

י. גורל:

מציע לכתוב: "פט קבירות" ולהעמיד את הסעיף על
כך - 10 מליון ל"י.

הינו"ר י. גורלי:

ה א ב ג ד

הצעת חבר הכנסת סנה - נדחתה

הצעת חבר הכנסת אריאב - נדחתה

הצעת חבר הכנסת גורל - נדחתה

סעיף 7: פט שותרות 10,900,000 ל"י - נתקבל

הסתייגות לחברי הכנסת סנה, אריאב וגורל.

הינו"ר י. גורלי:

סעיף 6: פט רכוש - רכוש עירוני - 1,350,000 ל"י.

הסעיף נתקבל

הינו"ר י. גורלי:

סעיף 9: רכוש מקלאי - 300,000 ל"י.

הסעיף נתקבל

הינו"ר י. גורלי:

סעיף 10: בולג הכנסה - 1,700,000 ל"י

י. גורל:

אני מציע לכתוב: בולג הכנסה מכירה - 400,000 ל"י,
בולג השבעה - 200,000 ל"י, כרטיסי קולנוע - 550,000 ל"י,
שונות - 50,000 ל"י.

ח. אריאב:

מציע להעמיד את הסעיף על כך 1.150.000 ל"י.

הינו"ר י. גורלי:

ה א ב ג ד

הצעת חבר הכנסת גורל - נדחתה

הצעת חבר הכנסת אריאב - נדחתה

סעיף 10 - בולג הכנסה - 1,700,000 ל"י - נתקבל

הסתייגות לחברי הכנסת גורל ואריאב

סעיף 11: דמי רשימות - 1,800,000 ל"י

הינו"ר ל. גורלי:

סעיף מציע לכתוב:
החברה - 1,350,000 ל"י, רדיו - 240,000 ל"י,
מסחר ותעסוקה - 80,000 ל"י, הקלות - 35,000 ל"י, החברה - 30,000 ל"י,
שונות - 35,000 ל"י.

סעיף להחזיק 650,000 ל"י. ה. גורלי:

ה. ג. ג. ג. ג.

הינו"ר ל. גורלי:

הצעת חבר הכנסת דוד - נדחתה
הצעת חבר הכנסת אליהב - נדחתה

סעיף 11: דמי רשימות - 1,600,000 ל"י. נתקבל

החלטות לחבר הכנסת דוד ואליהב.

סעיף 12: הכנסת שירותים - ספרי אהוד - 2,000,000 ל"י

הינו"ר ל. גורלי:

סעיף להפחית 400,000 ל"י. ל. גורלי:

ה. ג. ג. ג. ג.

הינו"ר ל. גורלי:

הצעת חבר הכנסת דוד - נדחתה

סעיף 12: הכנסת שירותים - ספרי אהוד - 2,000,000 ל"י
נתקבל.

סעיף 13: שירותים שונים - 1,500,000 ל"י.

הינו"ר ל. גורלי:

סעיף לכתוב: שירותים - 920,000 ל"י, בקלות - 80,000 ל"י,
עליה - 120,000 ל"י, החברה - 120,000 ל"י, שונות - 80,000 ל"י.

ה. ג. ג. ג. ג.

הינו"ר ל. גורלי:

הצעת חבר הכנסת דוד - נדחתה

סעיף 13: שירותים שונים - 1,500,000 ל"י - נתקבל

החלטות לחבר הכנסת דוד

סעיף 14: גזירות ש"ח הלוואות והכנסת טענות
והכנסת טענות - 5,750,000 ל"י. הינו"ר ל. גורלי:

סעיף: דמי סכירה - 550,000, הכנסת טענות שונות - 100,000
יתר הכנסת בסוף זה יועברו לתקציב הלימודים. ל. גורלי:

ה. ג. ג. ג. ג.

הינו"ר ל. גורלי:

הצעת חבר הכנסת דוד - נדחתה
סעיף 14 - נתקבל

החלטות לחבר הכנסת דוד

סעיף 15: מס שנה מקרקעים - 1,400,000 ל"י. הינו"ר ל. גורלי:

מא/מ

אני מציע להעמיד את הסעיף על סך 1,150,000 ל"י.
אני מציע להוסיף מיליון לירות.
מ. ט. ט.
הינו"ר י. גורלי:

ה צ ב ה

הצעת חבר הכנסת בדר - נדחתה.
הצעת חבר הכנסת סנה - נדחתה.

סעיף 15 - סך שאח ספרקעין - 1,400,000 ל"י בתקבל.

הסתיוגוריות לחברי הכנסת בדר וסנה.

סעיף 16 - סך עזבוני - 1,100,000 ל"י. הינו"ר י. גורלי:

אני מציע להעמיד את הסעיף על 800 אלף לירות. י. דוקט:

אני מציע להעמיד את הסעיף על סך 150 אלף לירות. י. בדר:

אני מסכי' להצעה זו. מר הנגיד מ. ספלו:

הנושא להעמיד סעיף מס' 16 על סך 150 אלף ל"י.

סעיף 17: הכנסות סונות - 650,000 ל"י. הינו"ר י. גורלי:

אני מציע להעמיד את הסעיף על מיליון לירות. י. בדר:

ה צ ב ד

הצעת חבר הכנסת בדר - נדחתה.

סעיף 17: הכנסות סונות - 850 אלף לירות בתקבל.

הסתיוגוריות לחבר הכנסת בדר.

סעיף 18: הכנסות להוצאת מצרכים חיוניים 5 מיליון לירות. הינו"ר י. גורלי:

אני מציע להקטין ב-100 אלף לירות. י. דוקט:

אני מציע לכתוב: הכנסות מאגף המזונות - 2,500,000 ל"י, הכנסות מאגף הטלאי מיליון וחצי לירות. י. בדר:

ה צ ב ה

הצעת חבר הכנסת בדר - נדחתה
הצעת חבר הכנסת דוקט - נדחתה

מא/אש

אגוד עובדיהם לסעיף 19: גבירות על חשבון
ההסכם עם אנגליה - 650,000 ל"י.

הינו"ר י. גורלי:

הסעיף בתקבל.

כאן אביל סמיץ להוסיף סעיף נוסף: מט רווחים
יתרים - 7 מיליון ל"י.

י. סגל:

מינביל ירושם אם אפשר להוסיף סעיף זה כאן.

הינו"ר י. גורלי:

אם כן, הוסיף סעיף זה לסעיף מט ההכנסה.

י. סגל:

אגוד עובדיהם לסעיף 20: הכנסות סקרן הארנובה -
130 אלף ל"י.

הינו"ר י. גורלי:

הסעיף בתקבל.

סעיף 21 - הכנסות פרשות הפיתוח - 63 אלף ל"י.
סמיץ להפחית לירה אחת.

הינו"ר י. גורלי:

ח. ארליאב:

ה י ב ע ה

הינו"ר י. גורלי:

הצעה חבר הכנסת ארליאב - נדחתה.

סעיף 21 בתקבל.

סעיף 22: דואר, טלגרף ודריז - 5,476,000 ל"י.
סמיץ להגדיל את הסעיף עד 6 מיליון לירות.

הינו"ר י. גורלי:

י. גורל:

ה י ב ע ה

הינו"ר י. גורלי:

הצעה חבר הכנסת גורל נדחתה.

סעיף 23 בתקבל.

סעיף 23: בטליה, טבדלי אור, וסדות העופה -
5,963,000 ל"י.

הינו"ר י. גורלי:

הסעיף בתקבל.

סעיף 24: דמבות, - 2,105,000 ל"י.

הינו"ר י. גורלי:

סמיץ להפחית את הסעיף על סך 2,500,000 ל"י.
סמיץ להפחית לירה אחת.

י. גורל:

ח. ארליאב:

ה י ב ע ה

הינו"ר י. גורלי:

הצעה חבר הכנסת גורל נדחתה.
הצעה חבר הכנסת ארליאב נדחתה.

סעיף 24 בתקבל.

סליטור את המצעות על סעיפי ההכנסה.
אני מעמיד להצבעה את הכנסת הכולל של הקציב

הינו"ר י. גורלי:

ההכנסה.

הסאיב ההכנסה בסך 113,637,000 ל"י - בתקבל.

ועדת מספיק
25.12.1951

מא/מט

הזכור את שני יושבי ראש של ועדת העבודה
וועדה המיועדת המיועדת.

היו"ר י. גורני:

יאמר להם שהם מנוב.

עו"ד מאנצ'ר - א. ספלון:

בצל סד הופיין בערכה ישיבה, אינני יודע
בזיוק מי היה, אך הוא מסר לי בטלפון,
התפיון על סגנית בתקבל במדין הם עד כתי כן יהיה הסכים לעמוד בראשה.
מהר הוא ייסגל עם בני שבטים בכתי לקבוע מי יהיה הועד המנהל. הם חר-בים
לעשות סגנית קצרה. על הסכום הזה לא דיבר אתי. אני מוטר לכת אינפורמציה
זו שנסמרה לי על ידי סד הופיין ספלון. סד הופיין ביקש מהחברים לתקשרו
אתו. החברים הביעו את בקשתם, שעל הסלומים אלה לא יהול מט הכנסה, ובתקופה
זו יעשייה את הסגנית ביקשה סד הופיין לא לעשות מילוריה.

ועדת המספיק לאחד שסיימה את הדיון בזה
בדועה משנה המודרכת מחברי הכנסת דוקט,
סד זיף יהאפליד. סיכמו סודעה זו היפגש עם שני ראשי הוועדות.

היו"ר י. גורני:

אני מאיע שביפגש סחר ספל סד הופיין בשעה
10.00.

ע. גורני:

אני מאיע שביפגש כאן בשעה 8.45.

י. דוקט:

אנו עובדים להצבעות על קציב ההצעות.
סעיף 1: נהיה המדינה ולשכתו - 30,000 ל"י.

היו"ר י. גורני:

הדברני לוטר, כי אני מאיע להגיע עד
3 שחוז קיסוצים בכל ההוצאות. מלבד זאת
מאיע הצעות לבני שדרייה שובים.

י. פורד:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

היו"ר י. גורני:

הצעת חבר הכנסת פורדר - נדחתה.

המחייבות לטוב הכנסת פורדר.

ביחס לסעיף הראשון, אני מאיע, להוריד
מסעיף מסכה הוצאות אלפיה לירות. (יתר

י. בנד:

הפירוט אגיש בכתב).

אני מאיע לך לוותר על הצעתך זו ביחס
לנשיא המדינה ולשכתו.

ס. טנה:

אני סוותר.

י. בנד:

סעיף 1 -- בתקבל.

סעיף 2: הכנסה - 415,000 ל"י. אא

היו"ר י. גורני:

סעיף 2 בתקבל.

סעיף 3: שרי המדינה - 40 אלף ל"י.

היו"ר י. גורני:

רעדה מס' 10
26.10.1951

מא/אש

ג. גדר:

אני מציע להוריד מספורתה של דאש
המסלול וזמן החוק 2 ל"י ומיחד המצבים

ליריה אחת.

ד. גרילאט:

מציע להוריד את מספורתה של שר המספרה
ל-5 חרטים.

היו"ר ג. גורדי:

ה צ ע ה

הצעת חבר הכנסת בדר - נדחתה.
הצעת חבר הכנסת אריאב - נדחתה.

טעין 5 בתקבל.

היו"ר ג. גורדי:

טעין 6: פסדו דאש המסלול - 1,416,100 ל"י.

זר האוצר - ג. סגל:

זרם שנתכבוד לטעין זה, אני מבין לאלו
את הפרינציפ של פנסיה למשפחת רמז ולרב

טלסון.

ט. טבה:

אני מציע להפחית מספרו דאש המסלול 300
אלף ל"י.

ח. אריאב:

אני מציע להפחית 7 אלפים ל"י מהטעין
פרינציפ וחסד כלכלי, להפחית בחצי
את הטעין שירותי מודרניזציה. (יתר הפירוט יוגש מהר).

י. פורדר:

מציע להפחית 58 אלף לירות מהטעין לשכת
הקריה, ולחזותיף 2,500 ל"י להזמנת סופחים,
ו-אלפיים חטף מאור ל"י לקורסים מודרניים להתלכוח מקצועית.

ג. גדר:

אני מציע לחזוק את הטעין חסד דע
הקבל, לחזוק את הטעין חסד מכוניות,
ולקבל את יזם הטענים עד כה כן שהסכום הכולל לא יעלה על 1,200,000 ל"י.

היו"ר ג. גורדי:

ד צ ע ה

הצעת חבר הכנסת טבה - נדחתה.
הצעת חבר הכנסת אריאב - נדחתה.
הצעת חבר הכנסת פורדר - נדחתה.
הצעת חבר הכנסת בדר - נדחתה.

טעין 4 בתקבל.

היו"ר ג. גורדי:

טעין 25: פסדו האוצר, - 2,400,000 ל"י.

ג. גדר:

מציע להוריד 50 אלף לירות.

ח. אריאב:

מציע להפחית ב-55 אלף לירות את טעין
אגף הטסים. (יתר הפירוט יוגש מהר).

ג. גדר:

אני מציע להוריקף לסחלקת מט הכנסה
1,500 ל"י עבור החשב הכללי לר"ר

ברגמן.

היו"ר ג. גורדי:

ה צ ע ה

הצעת חבר הכנסת בדר - נדחתה.
הצעת חבר הכנסת אריאב - נדחתה.

X

טעין 5 בתקבל.

טא/וט

הינו"ר י. גורניץ

טעיף 6: משרד הבטחון - 58 מיליון ל"י.

י. פורדר:

מזיע להקטין במיליון ל"י.

י. בדר:

מזיע להגדיל ב-7 מיליון ל"י.

י. רוקח:

מזיע להפחית ברבע מיליון ל"י.

הינו"ר י. גורניץ:

ד ט ע ה

- הצעת חבר הכנסת פורדר - נדחתה.
- הצעת חבר הכנסת בדר - נדחתה.
- הצעת חבר הכנסת רוקח - נדחתה.

טעיף 6 בתקבל.

החתימות לחברי הכנסת פורדר, רוקח, בדר וסנה.

הינו"ר י. גורניץ:

טעיף 7: משרד הביטחון - 5,896,500 ל"י.

ח. אריאב:

מזיע לטהר את הטעיף 150 אלף לירות לקופות חולים במעברות ולהעבירו לסעיף (יתר הפירוט יוגש מחר)

רפואה סוציאלית.

י. בדר:

מזיע להוסיף לירה אחת.

ס. סנה:

מזיע להוסיף 6 מיליון ל"י.

הינו"ר י. גורניץ:

ה ט ע ה

- הצעת חבר הכנסת בדר - נדחתה
- הצעת חבר הכנסת אריאב נדחתה
- הצעת חבר הכנסת סנה - נדחתה.

טעיף 7 בתקבל.

החתימות לחברי הכנסת בדר, אריאב וסנה.

הינו"ר י. גורניץ:

טעיף 8 - משרד החוץ - 300,000 ל"י.

י. פורדר:

מזיע להפחית ב-200 אלף ל"י.

י. רוקח:

מזיע להפחית בלירה אחת.

הינו"ר י. גורניץ:

ה ט ע ה

- הצעת חבר הכנסת פורדר - נדחתה
- הצעת חבר הכנסת רוקח - נדחתה

טעיף 8 בתקבל.

החתימות לחברי הכנסת פורדר ורוקח.

הינו"ר י. גורניץ:

טעיף 9: משרד החוץ - 1,700,000 ל"י.

ס. סנה:

מזיע להוריד 425,000 ל"י.

י. פורדר:

מזיע להפחית בלירה אחת.

ח. אריאב:

מזיע להפחית אלפי לירות ממחלקת הקונסוליות (יתר הפירוט יוגש).

מס/מט

מציע להעמיד את הסעיף על סך 1,200,000 ל"י.

י. גדר:

ח צ ב ע ה

היו"ר י. גורדי:

- הצעת חבר הכנסת פורדר - נדחתה
- הצעת חבר הכנסת סנה - נדחתה
- הצעת חבר הכנסת גדר - נדחתה

סעיף 9 בתקבל.

הסתמיות לחברי הכנסת גדר, סנה, פורדר ואריאב.

סעיף 10: מסרד החינוך והתרבות -
6,280,115 ל"י.

היו"ר י. גורדי:

מציע להוסיף 5 מיליון ל"י.

מ. סנה:

מציע להפחית בהצי מיליון ל"י.

י. פורדר:

להגדיל את התמיכה לרטריות המקומיות
בהתאם להחלטת דעת הכספים. (יחד הסירות)

ח. אריאב:

יוצט.

אני מציע להצביע את ההצעה הראשונה של
חבר הכנסת אריאב בפירד.

י. גורדי:

ח צ ב ע ה

- הצעת חבר הכנסת אריאב - נדחתה.
- הצעת חבר הכנסת סנה - נדחתה.
- הצעת חבר הכנסת גדר - נדחתה.
- הצעת חבר הכנסת פורדר - נדחתה.

סעיף 10 בתקבל.

הסתמיות לחברי הכנסת גדר, סנה, פורדר ואריאב.

סעיף 11: מסרד החקלאות - 1,850,000 ל"י.

היו"ר י. גורדי:

מציע להקציב 50 אלף לירות למחלקה מיוחדת
לחקלאות הפרטית.

י. פורדר:

בסעיף המחלקה לחקר להוסיף סעיף תמיכה
בבית הספר פרדס-חנה - 10 אלפים לירות,
ולהגדיל את הסעיף המחלקה להצטרף הזומם ב-10 אלפים ל"י.

ח. אריאב:

אני מציע להעמיד סעיף זה על הסך שהיה
בכנס התקציב הקודמת בתוספת 100 אלף לירות.

י. גורדי:

ח צ ב ע ה

היו"ר י. גורדי:

- הצעת חבר הכנסת גדר - נדחתה.
- הצעת חבר הכנסת אריאב-נדחתה
- הצעת חבר הכנסת פורדר-נדחתה

סעיף 11 בתקבל.

הסתמיות לחברי הכנסת פורדר, אריאב ופורד.

סעיף 12: מסרד לנמצי המלחמה -
63,700 ל"י.

היו"ר י. גורדי:

הסעיף בתקבל.

ועדת המספטים
26.12.1951

מ"א/מ

סעיף 13: משרד המסחר והתעשייה -
2,392,550 ל"י.

היו"ר י. גורני:

מציע להפחית 575 אלף ל"י.

פ. סנה:

מציע להעביר מהמעיף משכורות 50 אלף לירות
ולקציב 50 אלף לירות נוספות לחקט

י. פורדר:

מנסה ליצור.

הצעותינו מוגשגה בכתב.

י. וויקא:

מציע לקרוא לסעיף: משרד לקיצוב ואספקה
ולתקציב על סך 1,200,000 ל"י.

י. בדר:

ה צ ע ה

היו"ר י. גורני:

הצעה חבר הכנסת - סנה - נדחתה
הצעה חבר הכנסת בדר - נדחתה
הצעה חבר הכנסת פורדר - נדחתה

סעיף 13 בתקבל

התחייבות לחברי הכנסת פורדר, סנה, בדר וויקא.

סעיף 14: משרד המשטרה - 5,222,800 ל"י.

היו"ר י. גורני:

מציע להוריד 1,500,000 ל"י.

פ. סנה:

מציע למחוק את הסעיף המשרד הראשי ללשכת
השר. יתר הפירוט יוגש.

ח. אריאב:

אגב מציע למחוק את הסעיף משרד הראשי
ולקציב את הסעיף כולו במיליון וחצי ל"י.

י. בדר:

ה צ ע ה

היו"ר י. גורני:

הצעה חבר הכנסת סנה - נדחתה
הצעה חבר הכנסת בדר - נדחתה
הצעה חבר הכנסת אריאב - נדחתה

סעיף 14 בתקבל

התחייבות לחברי הכנסת סנה, בדר ואריאב.

סעיף 15: משרד המספטים - 940,000 ל"י.

היו"ר י. גורני:

מציע להוריד 400 אלף ל"י.

י. בדר:

הצעה נדחתה

אסעיף 15 בתקבל

התחייבות לחבר הכנסת בדר.

סעיף 16: משרד הטעו - 3,570,000 ל"י.

היו"ר י. גורני:

מציע להוריד 2 מיליון ל"י.

פ. סנה:

מציע לקציב 50 אלף לירות לאנשים מזדקנים.

י. פורדר:

מציע להוריד 100 אלף לירות מההוצאות
המינהליות ולהוריד 100 אלף לירות בתור

י. בדר:

מקדמה למפוני העיר העתיקה ויתר שכונות ירושלים שבידי הערבים.

